

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการพัฒนาแผนจำหน่ายผู้ป่วยโรคปอดหลังส่วนล่าง เพื่อใช้สำหรับหอผู้ป่วยออร์โทปิดิกส์ชาย 3 โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ด้วยวิธีการเชิงพรรณนา (descriptive study)

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ คือผู้ป่วยโรคปอดหลังส่วนล่างทุกรายและญาติผู้ป่วย ที่มารับการรักษาในหอผู้ป่วยออร์โทปิดิกส์ชาย 3 โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 20 รายที่เข้ารับการรักษาระหว่างมกราคม 2543 ถึง กุมภาพันธ์ 2543 และมีคุณสมบัติดังนี้

1. เพศชายอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป
2. ได้รับการวินิจฉัยโรคว่าป่วยเป็นโรคปอดหลังส่วนล่างเป็นครั้งแรกตั้งแต่วันแรกที่เข้ารับรักษาในโรงพยาบาล โดยมีสาเหตุของโรคปอดหลังส่วนล่างจากกระดูกสันหลังเสื่อมและหมอนรองกระดูกโป่งยื่นทับรากประสาท
3. ไม่เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังเช่น มะเร็ง เบาหวาน และโรคหัวใจ เป็นต้น
4. ได้รับการรักษาโดยวิธีผ่าตัดทุกราย
5. จบการศึกษาอย่างน้อยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อ่านและเขียนภาษาไทยได้
6. ญาติผู้ป่วยคือ บิดา มารดา ภรรยา หรือบุตรหลานที่อาศัยร่วมกับผู้ป่วย เป็นผู้ให้การดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ มีทั้งหมด 2 ชุดได้แก่

1. แบบฟอร์มการประเมินปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยโรคปอดหลังส่วนล่าง ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วย 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วย ประกอบด้วยชื่อ สกุล อายุ เลขที่โรงพยาบาล สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ ลักษณะงานที่ทำ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา และน้ำหนักตัว

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามด้านสังคม สิ่งแวดล้อมในบ้าน และชุมชน

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อมูลด้านสุขภาพและการเจ็บป่วย

ส่วนที่ 4 เป็นข้อวินิจฉัยทางการแพทย์ของผู้ศึกษา โดยอาศัยข้อมูลจากส่วนที่ 1 ถึง 3 มาประกอบพิจารณา

เครื่องมือประเมินชุดที่ 1 ใช้ในขั้นตอนแรกและขั้นตอนที่ 2 คือขั้นตอนการประเมินปัญหาและความต้องการของผู้ป่วย และการวินิจฉัยการพยาบาล

ชุดที่ 2 แบบฟอร์มแผนจำหน่ายผู้ป่วย เป็นเอกสารสำหรับบันทึกข้อความที่วิเคราะห์ได้จากแบบประเมินชุดที่ 1 ได้แก่ ข้อวินิจฉัยทางการแพทย์ เป้าหมาย กิจกรรมการพยาบาล และการประเมินผล เครื่องมือนี้ใช้ในขั้นตอนการวินิจฉัยทางการแพทย์ การวางแผนการพยาบาล การปฏิบัติการพยาบาล และการประเมินผล

การหาความตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามเพื่อประเมินสมรรถภาพผู้ป่วยและแผนการจำหน่ายผู้ป่วยโรคปวดหลังส่วนล่าง ไปตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์พยาบาล 2 ท่าน และผู้บริหารการพยาบาลด้านออร์โทปิดิกส์ 1 ท่าน หลังจากนั้นผู้ศึกษานำแบบสอบถามและแผนการจำหน่ายผู้ป่วยโรคปวดหลังส่วนล่างมาแก้ไข ปรับปรุงตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้มีความชัดเจนด้านเนื้อหา และมีความเหมาะสมด้านภาษาที่ใช้ ก่อนนำไปใช้กับผู้ป่วย

วิธีดำเนินงานและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษานี้แบ่งเป็น 2 ระยะดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ระยะสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอนคือ

1. ผู้ศึกษาสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยโรคปวดหลังส่วนล่างและแบบฟอร์มการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย ตามแนวคิดของแมคคิเฮน
2. ประชุมร่วมกับทีมพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์ดูแลผู้ป่วยโรคปวดหลังส่วนล่างในหอผู้ป่วยออร์โทปิดิกส์ชาย 3 มาไม่น้อยกว่า 3 ปีจำนวน 4 ท่าน โดยใช้วิธีการ

ระดมสมองเพื่อหาข้อสรุปลักษณะของแผนจำหน่ายผู้ป่วยทั้งในส่วนของแบบประเมิน ปัญหาและความต้องการของผู้ป่วย และแบบฟอร์มแผนจำหน่ายผู้ป่วย

3. ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการระดมสมองของทีมผู้ให้การพยาบาล มาปรับปรุงแก้ไข นำแบบประเมินปัญหาความต้องการ และแผนการจำหน่ายผู้ป่วยไปหาความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ระยะที่ 2 ระยะทดลองใช้แผนจำหน่ายผู้ป่วยมีขั้นตอนดังนี้

1. ทำบันทึกจากผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาสถาน ถึงคณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตทดลองใช้แผนจำหน่ายผู้ป่วย
2. ผู้ศึกษาเข้าพบรองผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาลและหัวหน้างานการพยาบาลผู้ป่วย ออร์โทปิดิกส์ เพื่อขออนุญาตทดลองใช้แผนจำหน่ายผู้ป่วยโรคปวดหลังส่วนล่าง ในหอผู้ป่วยออร์โทปิดิกส์ชาย 3
3. ผู้ทำการศึกษานำเครื่องมือไปทดลองใช้กับผู้ป่วยโดยการประเมินปัญหาและความต้องการ ตั้งแต่เริ่มเข้ามารับการรักษาจนกระทั่งจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล ทำการวางแผนโดยตั้งข้อวินิจฉัยการพยาบาล วางเป้าหมาย กำหนดการพยาบาล และตั้งเกณฑ์ประเมินผล แล้วนำแผนไปให้การพยาบาลตามที่กำหนด
4. สรุปปัญหาอุปสรรคในการนำแผนไปใช้ ทำการปรับปรุงและพัฒนาแผนจำหน่ายผู้ป่วยให้มีความครอบคลุม เพื่อนำไปใช้ในหอผู้ป่วยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และร้อยละ
2. ลักษณะแผนจำหน่ายผู้ป่วย และปัญหาอุปสรรคที่พบ วิเคราะห์โดยใช้การอธิบาย